№ 273. Sobota 28. Listopada 1863. Rok wydania 53.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. / poczta: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Część urzędowa.

Gmina *Kadłubiska*, w obwodzie złoczowskim, obowiązała się po wieczne czasy dla zaprowadzenia regularnej szkoły parafialnej u siebie, istniejący już budynek szkolny z pomieszkaniem nauczyciela, jako też drewutnię i stajnię utrzymywać zawsze w dobrym stanie, sprawiać porządki szkolne, czuwać nad ochędóstwem szkoły, dostarczać na opał szkoły i pomieszkania nauczyciela rocznie 8 niż. austr. sągów drzewa, i 140 okłotów słomy, a nakoniec płacić każdoczesnemu nauczycielowi rocznie 150 zł. w. a.

Na polepszenie tej dotacyi zapewnił gr. kat. pleban miejscowy, x. Konstanty Bogucki na czas swego teraźniejszego plebaństwa rocznie 2 zł. w. a., a dzierzawca propinacyi Szymon Hormelin na czas swojej teraźniejszej dzierzawy również 2 zł. w. a. rocznie.

Okazaną temi ofiarami, pożyteczną dla ogółu troskliwość o poparcie oświaty między ludem wiejskim podaje c. k. galicyjskie Namiestnictwo z wyrazem uznania do wiadomości powszechnej.

Wiedeń, 26. listopada. Dnia dzisiejszego wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XLII. zeszyt dziennika ustaw państwa.

Tenże zeszyt zawiera:

Nr. 99. Rozporządzenie ministerstwa finansów z 15. listopada 1863, względem obliczenia stempli i stałych należytości, jakie przez c. k. poselstwa i konzulaty mają być pobierane od stron na bezpośrednią rekwizycyę c. k. krajowych dyrekcyi finansowych.

Ważne dla całego państwa.

Nr. 100. Rozporządzenie ministerstwa handlu z 15. listopada 1863, względem przedłużenia ważności dawnych znaczków pocztowych do listów i dzienników, tudzież kopert listowych.

Ważne dla całego państwa.

Nr. 101. Obwieszczenie ministerstwa finansów z 19. listopada 1863, względem zniesienia ekspozytury głównego urzędu celnego w dworcu kolei w Zagrzebiu.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z 11. listopada r. b. mianować najłaskawiej honorowymi kanonikami kapituły katedralnej w Tarnowie: dziekana, nadzorcę okręgu szkolnego i plebana w Wieliczce *Stanisława Osuchowskiego*, profesora historyi kościelnej i prawa kościelnego przy teologicznym fakultecie w Tarnowie, a zarazem asesora konsystoryalnego, Dra *Wawrzyńca Gwiazdona*, a nakoniec dziekana, nadzorcę okręgu szkolnego i plebana w Porabce *Leopolda Perisch*.

Rozporządzenie ministerstwa handlu z 15. listopada 1863, względem przedłużenia ważności dawniejszych marków listowych i dziennikarskich, jako też kuwert listowych, ważne w całem państwie.

Naznaczony rozporządzeniem ministerstwa handlu z 15. maja 1863, (Dz. u. p. N. 44) termin (koniec listopada 1863) ważności marków listowych i dziennikarskich, tudzież stemplowanych kowert listowych dawniejszej formy przedłuża się po koniec lutego 1864.

Za c. k. ministerstwo handlu:
Kalchberg, r. w.

Część nieurzędowa.

Lwów, 28. listopada.

Wydział podatku zbytkowego ukończył już na przedwczorajszem posiedzeniu swojem trzecie odczytanie odnośnego projektu ustawy i uchwalił przytem prócz kilku poprawek stylistycznych także ważną zmianę w punkcie uwolnienia od podatku. Mianowicie wykluczono z orzeczenia „wyższych sług" i nauczycieli, osób trudniących się wychowaniem (klasa ochmistrzów i guwernantek), za których podług dawniejszego projektu przepisany był również podatek w kwocie 10 zł. Przeważało bowiem przekonanie, że osoby te nie mogą podlegać podatkowi zbytkowemu, gdyż reprezentują potrzebę nauki i wychowania. Sprawozdanie wydziału będzie za kilka dni rozdane w izbie. — Wydział finansowy rozpoczął przedwczoraj obrady nad budżetem armii. Obecni byli Ich Exc. ministrowie hrabia *Rechberg*, *Schmerling*, *Plener* i hr. *Degenfeld* z kilku wyższymi wojskowymi departamentu wojskowego. Minister wojny uprašzał najprzód zgromadzenie, by odczytaną została jeneralna odpowiedź na raport sekcyjny, co też uczynił jeden z obecnych wojskowych. Potem przystąpiono do obrad nad samym raportem i przeczytano 17 stronnic jego. Nad cyframi nie głosowano jeszcze.

Jak zapewnia korespondencya z *Londynu* w *Jener. Kor.*, potrzebuje jeszcze potwierdzenia telegraficzne doniesienie dziennika *Morning Post* o wysłaniu już odpowiedzi odmownej na zaproszenie na kongres. Korespondencya ta bowiem donosi pod dniem 23go b. m.: „Rząd angielski zgadza się w kwestyi kongresowej zupełnie z innemi trzema mocarstwami głównemi, mianowicie z Austryą, Prusami i Rosyą, i w odpowiedzi swej, wysłanej do Paryża, musiała — nie oświadczając się weale co do zasady — postawić zapewne takie same, co do ducha tylko inaczej ułożone kwestye wstępne, jak wspomnione trzy główne mocarstwa. Od odpowiedzi na te kwestye wstępne będzie tedy zależeć, czy nasz rząd przyjmie projekt kongresu, czy też wprost odrzuci, a możemy z pewnością utrzymywać, że w Londynie będą się starali uzyskać w tej kwestyi porozumienie z Prusami i Rosyą, osobliwie zaś z Austryą utrzymać także w dalszym toku układów. Dotąd jednak zachowało sobie nasze ministerstwo spraw zagranicznych zupełną swobodę w sprawie kongresowej.

Telegram berliński od *granicy polskiej* donosi, że w nocy z 24. na 25. b. m. aresztowano w Warszawie wielu wyższych urzędników, między którymi znajdują się także dyrektorowie komisyjni, Muszyński, Łuszczewski, ojciec Deotymy, i Piątkowski.

Książę *Fryderyk* szlezwicko-holsztyński zaproponował u sejmu związkowego środki ku ochronie urzędników, którzy odmówili przysięgi hołdowniczej Królowi duńskiemu. Pułkownik du Plat przybył z Hamburga i obejmuje zarząd spraw wojskowych. W Bremie odbyło się 25. b. m. bardzo liczne zgromadzenie obywateli miejskich i uchwaliło jednogłośnie petycyę do senatu z żądaniem, ażeby popierał u związku prawa Szlezwiku i Holsztynu wszelkiemi środkami, jakie ma do dyspozycyi. Tymczasem zapewnia berliński korespondent *Jen. Kor.*, że zdaniem rządu pruskiego nie da się zaprzeczyć, iż wielkie księstwo Lauenburg jest duńskim krajem koronnym, ponieważ położona na prawym brzegu Elby część tego kraju nie dostała się Danii tytułem dziedzictwa lub wyboru, lecz na mocy traktatów gwarantowanych prawem narodów (traktat w Kiel z 14. stycznia 1814, traktat pokoju między Danią i Prusami z 5. sierpnia 1814 i traktat z 19. marca 1815 między Danią, Prusami i Hanowerm) i w zamian za Norwegię, odstąpioną Szwecyi, za szwedzkie Pomorze i wyspę Rugię, odstąpione Prusom, oddał „Koronie duńskiej" na zupełną własność Hanower, który za to otrzymał od Prus wschodnią Fryzyę i część Eichsfeldu.

Rządowi *duńskiemu* nie powiodło się dotąd jeszcze obsadzić ministerswa holsztyńskiego. Baron Bloome-Sulzan i baron Sched-Plessen wysłani w tym zamiarze do Holsztynu powrócili już do Kopenhagi 25. b. m., i jak się zdaje była ich misya bezskuteczna, gdyż układy względem objęcia tego ministerstwa przez hrab. Moltke toczą się jeszcze.

Na *amerykańskiej* widowni walki oczekiwano w połowie bieżącego miesiąca znowu wielkiej bitwy. Jenerał Lee zajął silną pozycyę nad Rapidanem od południa, a jenerał Meade stał między Rapidanem i Rappahanookiem.

Monarchia Austryacka.

Wiedeń, 26. listopada. *(Nowiny dworu. — Wiadomosci bieżące.) Najjaś. Pan* przybył wczoraj z rana o godzinie 8. z Scönbrunnu do Wiednia i udzielał przed południem przez dłuższy czas posłuchania. O godzinie $12\frac{1}{4}$ jeździł Jego Mość Cesarz z wizytą do W. księcia Konstantego; a w pół godziny później pojechał W. książę w towarzystwie Jego Mości Cesarza na łowy dworskie do Lainzu. Łowy trwały do godziny 3., poczem Cesarz odjechał do Schönbrunnu, a W. książę i inni dostojni goście powrócili do Wiednia. Dziś mają być łowy w Gödingu.

Arcyksiążę *Ludwik Wiktor* odjechał wczoraj do Salcburga, a Arcyksiążę *Franciszek Karol* odjedzie wkrótce do Pragi dla odwiedzenia Jego Mości Cesarza Ferdynanda.

Założenie *Rudolfinum*, fundacyi z kapitałem zakładowym 50.000 zł. przeznaczonej na to, by 10 chłopcom gr. kat. a 10 innego wyznania nastręczać środki do uczenia się, na który to cel naczelnictwo dystryktu cisańskiego z powodu narodzin Cesarzewicza wspomnioną kwotę ofiarować postanowiło, zostało temi dniami dozwolone po długich układach, mianowicie co do warunków pobierania stypendyum.

(Z Rady państwa.) Na przedwczorajszem posiedzeniu wydziału finansowego załatwiono rubrykę budżetu: *„stemple i należytości,"* przyczem miano na względzie zmiany w ustawie o należytościach, projektowane w świeżo przedłożonej noweli. Wzgląd ten jednakże niewpływał weale na cyfry, gdyż niemożna oznaczyć dokładnie, o ile przez te zmiany w ustawie zmniejszy się dochód. Prócz tego zmieniono powziętą na ostatniem posiedzeniu uchwałę względem odmówienia „centralnej dyrekcyi marynarki handlowej" wszelkiego kredytu o tyle, że przyzwolona została okrągła suma 20.000 zł. w. a.

(Posiedzenie izby deputowanych z d. 25. listopada.)

Na posiedzeniu izby deputowanych z d. 25. listopada zasiedli na ławicy ministeryalnej Ich EE. pp. Schmerling, Lasser, Plener, Burger i sekretarz ministeryalny Russman z ministeryum stanu.

Krzesło prezydyalne zajął wiceprezes Hopfen.

Po przeczytaniu protokołu wczorajszych dwóch posiedzeń i zakomunikowaniu nadeszłych exhibitów (proklamacyę księcia Fryderyka Augustenburskiego do Szlezwjczanów i Holsztynczyków przez sekretarza w dwóchset egzemplarzach nadesłaną, rozdzielono pomiędzy deputowanych) dep. Brinz jako referent wydziału skarbowego odczytał relacyę względem budżetu ministeryum stanu, dział sprawy obrządków religijnych, którego tytuły a mianowicie

Tytuł 1. dodatek państwa do celów religijnych katolickich	1,825.081 zł. w. a.
Tytuł 2. zakłady i dodatki do celów obrządku katolickiego	198.691 „ „
Tytuł 3. zakłady i dodatki do celów obrządku ewangielickiego	66.322 „ „
Tytuł 4. zakłady i dodatki do celów obrządku grecko-syzmatyckiego	47.923 „ „
Tytuł 5. Wynagrodzenia reluicyi dla celów obrządkowych	85.796 „ „
Tytuł 6. Wydatki patronatu	58.761 „ „

Zaś w rubryce pokrycia jedyny tytuł: Nadwyżka niektórych funduszy religijnych w Czechach i Morawie 184.234 zł. w. a., bez wszelkich rozpraw według wniosków wydziału przyjęte zostały.

Następnie z porządku dziennego rozpoczęły się rozprawy ogólne nad budżetem rady stanu, w których dep. Berger wystąpił przeciwko instytucyi rady stanu w obecnej formie, twierdzi, iż takowa tamuje czynności odpowiedzialnej rady ministrów, że projekt do prawa o upadłościach tylko w skutek fikcyi parlamentarnej do izby wprowadzony być mógł, że projekta do prawa o postępowaniu w sprawach karnych i kodex karny dla tego tylko pod obrady izby przyjść nie mogą, iż dotąd w radzie stanu zalegają.

Pan minister stanu w odpowiedzi na mowę dep. Bergera odwołał się do wyjaśnień, jakie względem rady stanu na przeszłej udzielał kadencyi i skreślił następnie obraz jej działania, według którego rada stanu powołana jest do dania opinii względem projektów do prawa przez ministra każdego w radzie państwa wnieść się mających, zaś w razie, jeżeli rada stanu nie zgadza się z projektem ministra, rzecz idzie pod rozwagę konferencyi ministeryalnej i według orzeczenia tejże konferencyi Najjaśniejszemu Panu do najwyższego zatwierdzenia przedstawiona bywa. Nie można więc twierdzić, żeby rada stanu czynności ministrów tamować miała. „O ile zaś“ konkludował p. minister „instytucya rady stanu potrzebną się okazuje, czyli z czasem nie przyjdzie do tego, iż ciało takowe obradujące okaże się zbytecznem, czyli już teraz nie byłoby pożądanem, ażeby przeznaczenie rady stanu sięgające po za zbadanie projektów do prawa dziś w użycie wejść mogło, tego dziś rozstrzygnąć nie można. Jestem tego zdania, iż instytucya rady państwa z czasem przekształceniu ulegnie, jestem tego zdania, iż rada stanu stanie się może zbyteczną, w miarę jak konstytucya we wszystkich krajach przeprowadzona będzie, i jak prawodawstwo do innej stopy doprowadzone zostanie, i w końcu tego jestem zdania, iż bardzo będzie pożądanem, ażeby czynność rady stanu skierowana była na inne pole, o którem już statut jej wspomina.“

Następnie dep. Schindler jako referent wydziału wniósł, ażeby izba z uwagi, że życzenia jej na przeszłej kadencyi wyrażone uwzględnione nie zostały, następującą uchwaliła rezolucyę:

„iż obecne stanowisko i urządzenie rady stanu udziela jej wpływ tamujący rozwój życia konstytucyjnego“, przeto izba wzywa rząd, ażeby „do przyszłej kadencyi wniósł projekt do prawa względem reorganizacyi rady stanu zgodnie z zasadą odpowiedzialności ministrów i ze swobodnym rozwojem życia konstytucyjnego.“

Pan minister stanu oświadczył, iż wniosek ten polegać tylko może na porozumieniu, gdyż każden z ministrów stara się uwzględnić życzenia przez izbę wyrażone. Jakoż i pod względem życzenia co do rady stanu podobnież się stało. Pod kontrolą ministra stanu rada stanu zajęła się odpowiedzią na życzenie izby i odpowiedź ta wydrukowana została. Tylko przez omyłkę rozdanie odpowiedzi między deputowanych nie nastąpiło. Zarzut tkwiący w wniosku wydziału, jakoby ministeryum nie okazywało należytej względności dla życzeń izby jest niesłuszny.

Wiceprezes następnie zrobił uwagę, iż wniosek wydziału nie jest drukowany, zapytał się więc izby czyli przedmiotem tym teraz zająć się chce. Większością jednego głosu (63 przeciwko 62) izba oświadczyła się za natychmiastowem głosowaniem. W głosowaniu tem wniosek wydziału większością głosów uchylony został. (Część lewicy i Polacy głosowały za wnioskiem).

Z porządku dziennego izba przystąpiła do obrad nad indemnizacyą gruntową. Jako dług laudomialny państwa zawotowano sumę 2,057.873 zł. w. a., zaś jako zwroty kapitałów sumę 1,091.912 zł. w. a. Przyczem wydział wnosi ażeby rząd z reprezentacyami krajowemi tych krajów z których funduszy indemnizacyjnych nadwyżkę ściągnął, już w przyszłej kadencyi negocyacye rozpoczął i takowe za zgodą rady państwa do końca doprowadził. Wniosek ten przyjęty został.

Tytuł 4. Bezprocentowe zaliczki skarbu państwa niektórym funduszom indemnizacyjnym (galicyjskiemu) przyjęto bez rozprawy w sumie 3,926.333 zł. w. a. Również przyjęto bez rozprawy tytuł 5. Procentowane zalicki funduszowi indemnizacyjnemu galicyjskiemu i bukowińskiemu 1,533.508 zł. w. a.

Wniosek wydziału „wzywa się rząd ażeby użył właściwych środków dla zabezpieczenia zwrotu tych zaliczek, do skarbu państwa“ bez rozprawy przyjęty został.

Rubryki pokrycia składa się z sumy 144,234 zł. w. a., które fundusz indemnizacyjny siedmiogrodzki tytułem procentów, tudzież z sumy 4209 zł. w. a., które fundusz indemnizacyjny krakowski do skarbu publicznego w roku bieżącym wypłacić ma.

Sumy powyższe według wniosków wydziału przyjęte zostały.

Poczem wydział finansowy wniósł 1. wzywa się rząd ażeby z sejmem krajowym galicyjskim rozliczył się względem likwidacyi, uznania i zwrotu zaliczek funduszowi indemnizacyjnemu galicyjskiemu ze skarbu publicznego dostarczonych, dla złożenia na przyszłej kadencyi rady państwa, właściwych propozycyj.“ 2. również względem zwrotu zaliczki 2,375.671 zł. w. a. funduszowi indemnizacyjnemu siedmiogrodzkiemu ze skarbu państwa dostarczonej, zechce rząd właściwe poczynić starania, dla udzielenia radzie państwa na przyszłej kadencyi właściwych informacyj.

Wnioski te izba przyjęła bez żadnej rozprawy. Poczem posiedzenie zamknięto i do przyszłego piątku odroczone zostało.

Francya.

(Zwrot w prasie klerykalnej. — Marynarka polska.) *Jen. Kor.* piszą z Paryża pod dniem 20. b. m.: „Gdy Monsignor Chigi, nuncyusz papieski, oznajmił panu Drouyn de Lhuys przychylną odpowiedź swojego rządu na projekt kongresu, odpowiedział uradowany tą niespodzianką minister dosłownie: Donieś Excelencyo Jego Świątobliwości, że rząd cesarski umie ocenić w całem znaczeniu wyraz tego zaufania, i przyjm moje słowo na to, że kurya nie pożałuje nigdy tego kroku.“ Klerykalna też prasa została od kilku dni ożywiona nowym duchem, przemawia ona z prawdziwym zapałem za kongresem i dowodzi, że wszystkie naglące kwestye teraźniejszości są specyalnie katolickie, i przeto właściwie należą do kompetencyi Francyi. Kwestyę szlezwik-holsztyńską uważa ta partya całkiem rozsądnie za wewnętrzną, ogłasza listy pasterskie jeden po drugim za zagrożoną w najświętszych interesach swoich Polską, i wypuszcza na świat istne broszury artykułów o europejskiej konieczności świeckiego panowania Papieża. Ten niespodziany obrót rzeczy nie popiera wprawdzie zbyt wiele popularności projektu kongresu, ale tę stratę wynagradza w oczach rządu sowicie zysk moralny, jaki ztąd odnosi, a na który liczy on mianowicie w stosunku do mocarstw katolickich.

Jakiś kapitan Magnan, który przez dłuższy czas zagrażał wodom niższego Dunaju, mianuje się teraz „jeneralnym kapitanem polskiej siły morskiej“ i wydał rozkaz dzienny datowany z Warszawy dnia 9. b. m. Morski ten bohater oznajmia, że „marynarka polska“ będzie szanować prawa neutralnych, ale od dnia 1. stycznia 1864 rozpocznie wojnę morską przeciw Rosyi, ogłaszając wszystkie okręta rosyjskie „godziwą zdobyczą.“ Magnan chwali się przy tej sposobności, ze niedawno przewodniczył szczęśliwej wyprawie morskiej u wybrzeży Czerkiesyi. Obwieszczenie Magnana pojawiło się najprzód w ministeryalnych dziennikach paryzkich. Na drugiej liście gości, których Cesarz zaprosił do Compiegne, znajduje się także nazwisko jakiegoś kapitana Magnan i jego żony; jeźli ma to być ów „jeneralny kapitan“, natenczas nie może być nikomu wątpliwem znaczenie tej sprawy.

Włochy.

(Przesilenie handlowe. — Zaprzeczenie fałszywych wiadomości.) Wiadomość dziennika *L' Europe*, że Król Wiktor Emanuel uda się wkrótce do Paryża, zwróciła znowu uwagę na południe. Londyński korespondent powszechnej gazety augsburskiej pisze o przesileniu handlowem, którego obawia się angielski świat przemysłowy, co następuje: „Że prędzej lub poźniej takie przesilenie we Włoszech nastąpić musiało, można było oddawna już przewidzieć. Naród, który prawie nic nie pracuje, i swojej nieograniczonej agitacyi patryotycznej poświęcił nawet tę odrobinę pracy przemysłowej, jaka istniała jeszcze przed oswobodzeniem, a który nadto musi opłacać haracz wdzięczności Francyi koncesyonowaniem francuzkich banków i towarzystw kolei żelaznych, i taką samą monetą opłacać sympatye angielskie — taki zdeorganizowany, żyjący frazesami patryotycznemi i unikający pracy naród, może swoje przesadne zachcianki wielkiego mocarstwa, swój kosztowny, siłę podatkującą kraju o wiele przewyższający etat wojskowy odpokutować tylko ruiną finansową. Jeżeliby, jak to oddawna się obawiają i na wczorajszej giełdzie z pewnością przypuszczano, przesilenie handlowe i finansowe we Włoszech najpierwej wybuchnąć i handlowe interesa Anglii dotkliwie naruszyć miało, natenczas muszą Włochy przygotować się na zmianę sympatyi angielskich.

Z *Rzymu* piszą do *Jener. Kor.* pod dniem 18go b. m. co następuje: „Biorę dziś pióro do ręki dlatego tylko, by w interesie prawdy zaprzeczyć stanowczo pewnym tendencyjnym doniesieniom i pogłoskom, które od jakiegoś czasu obiegają po dziennikach Królestwa włoskiego. Nieprawdą jest przedewszystkiem, jakoby Papież potrzebował żalić się znowu na niebezpieczny stan swojego zdrowia, przeciwnie Ojciec św. nie był już dawno tak rzeźwym, wesołym i pełen pobożnej ufności, jak właśnie teraz; nieprawdą jest, jakoby pomiędzy naszymi kierującymi mężami stanu panowało cią-

głe rozdwojenie, a w samym Rzymie wzmagające się z każdym dniem wzburzenie; ognistemu duchowi kardynała Antonellego, który jak dawniej ogrzewa i ożywia wszystko około siebie, poddaje się dobrowolnie i chętnie każdy inny czynnik organizmu politycznego; codzienny proces życia politycznego idzie ciągle spokojnie i bez przerwy swoim trybem. a o tak zwanym „Comitato nationale romano“, o którym nawet organa turyńskie nie wiedzą dokładnie, czy właściwie jeszcze istnieje, czy też wyparty został przez inny ospały „Comitato d' azione romano“. słychać tu w kraju równie mało jak dawniej; nieprawdą jest dalej, jakoby Monsignor Matenui miał odmówić paszportów niektórym z mieszkańców naszego miasta, którzy chcieli jechać na rewyę floty do Neapolu, i bajka ta zdaje się być po prostu zmyśloną na to tylko, by osłonić ile możności nader szczupły udział Rzymian w tym „akcie“, również nie jest prawdą, jakoby pracowano tu nad rewizyą istniejących teraz kodexów cywilnych i karnych, gdyż wprzódy inne jeszcze rzeczy wymagają usilnie rewizyi; a nakoniec wcale jest nieprawdą, jakoby baron Ricasoli — ów bohater dziennikarstwa włoskiego — miał nabyć tu u bramy miasta S. Pancrazio i obok wili Corsinich położoną wieś (jak mówią za cenę 20.000 szkudów rzymskich).

Niemcy.

(Sprawa szlezwicko-holsztyńska.) Sprawa księstw porusza coraz silniej umysły w Niemczech. W obec manifestacyi w izbach austryackiej i saskiej, nastąpiły odpowiednie, w izbach pruskiej, wirtembergskiej i hessen-darmsztadzkiej. We wszystkich większych miastach odbywają się zgromadzenia ludu, w których widać jak najtroskliwsze pomijanie dotychczasowych sporów pomiędzy stronnictwami. Książę Fryderyk zdaje się postępować energicznie drogą, na którą wstąpił. i organizować władze przyszłego rządu. Do *Allg. Ztg.* piszą, że drogą telegraficzną został powołany do Gothy do księcia augustenburskiego tajny radzca sprawiedliwości Michelsen, dyrektor muzeum germańskiego. Był on w r. 1848 dyplomatycznym reprezentantem Szlezwik-Holsztynu, i jako komisarz cywilny wprowadził do księstw pierwsze oddziały wojska pruskiego. Bez wątpienia będzie mu teraz poruczona jakaś misya dyplomatyczna.

Dzienniki niemieckie odpowiadają temu powszechnemu ruchowi narodowemu. a jeden z dzienników rosyjskich wyjaśnia sposób zapatrywania się rządu rosyjskiego.

Journal de St. Petersbourg występuje nieprzyjaźnie przeciw pretensyom księcia augustenburskiego, o którego uznaniu przez księcia koburgskiego ma już wiadomość. W przeglądzie swoim pisze: „Trzebaby zupełnie zapoznać charakter i zwyczaje sejmu związkowego, aby sądzić, że zechce zrzec się uznania stypulacyi z r. 1852, jedynego tytułu, na który może powoływać się w swoich reklamacyach przeciw Danii, i że przedsięweźmie zbrojną ręką przywrócić prawo, które dom augustenburski mógł rościć sobie przed r. 1852 do tronu księstw.

Dziennik rosyjski gani zarazem Króla Chrystyana IX., że z zbytecznym pospiechem sankcyonował konstytucyę.

Księstwa Naddunajskie.

(Wiadomości rozmaite.) Z Bukaresztu pod d. 20. listopada piszą do *Jen. kor.* Zapewniają, że książę Couza wysłał do Konstantynopola projekt konstytucyi dla przedłozenia go w. Porcie, i gwarantującym mocarstwom. W Bukareszcie rzecz ta jest tajemnicą stanu.

Księżna Helena, małżonka księcia Couzy opuści Paryż d. 23. b. m. i powróci do Bukaresztu. Pokazuje się więc, że pogłoski o rozwodzie księcia, jakie tu i w Konstantynopolu obiegały, były całkiem mylne.

Znowu wielu Ihumenów straciło swoje posady, za to, iż nie chcieli poddać się bezwarunkowo woli rządu; pomiędzy tymi są przełozeni klasztorów śiwętego Jerzego w Negresti, Platoresti, w Bukareszcie.

Po ukonstytuowaniu się izb zeszłego poniedziałku, ministeryum odczytało swój program, a minister finansów przedłożył prośbę o pozwolenie poboru podatków za ostatni kwartał 1863. We wtorek i we środę izba zajmowała się znaczną liczbą przedłożonych jej próśb o pensyę.

Ministeryum pracuje nad budżetem na r. 1864. *Reforma* jest teraz organem prezydenta ministrów pana Cogalniczano.

Azya.

Poczta zamorska przywozi wiadomości z Kalkuty z 22go, z Hongkong z 15. października. Poseł angielski wydał w Pekinie obwieszczenie zabraniające poddanym angielskim handlu bronią i amunicyą, wyjąwszy na rzecz rządu chińskiego. Obiega pogłoska o zawarciu przymierza między rządem chińskim a angielskim. Sutczan został ściśle zamknięty przez majora Gordona i wojska chińskie. Kontyngens francuzko-chiński zdobył szturmem Fokong w prowincyi Ningpo. W Yangtsekiang nie ma najmniejszego bezpieczeństwa. Z Japonii donoszą, że Mikado obstaje za wydaleniem cudzoziemców, a Taikun zdaje się oczekiwać obcej pomocy. Gubernator Nangasaki zawiadomił konzula angielskiego, że w okolicy pojawiają się bandy zbrojne, którym nie może podołać. Zamordowano wielu kupców handlujących z cudzoziemcami. Książę Chosew przerywa komunikacyę z Nangasaki. Holendrzy chcą pomścić zniewagę wyrządzoną ich sztandarowi. Ulewy w Batawii i Singapore zrządziły wielkie spustoszenia.

Kronika.

(Pożary.) Dnia 15. b. m wieczorem zgorzała w Dornfeldzie w obwodzie lwowskim, z niewiadomej dotąd przyczyny karczma dworska. Szkoda wynosi 500 zł. w. a.

W nocy z 20. na 21. b. m. powstał pożar z niewiadomej przyczyny w Grochowcach w obwodzie przemyskim, i zgorzał dom włościanina Seńka K. ze stodołą, a oprócz tego stodoła jego sąsiada. Szkodę obliczono na 200 zł. waluty austr.

W tym samym obwodzie w Byble zniszczył ogień również z niewiadomej przyczyny w nocy z 21. na 22. b. m. na folwarku dworskim wszystkie budynki gospodarskie i większą część krescencyi. Szkoda ma wynosić podług podania dzierżawcy 20.000 zł. w. a

(Złodziej kieszonkowy.) Dnia 12. maja b. r. na placu krakowskim skradziono pewnej pani z kieszeni woreczek, w którym był banknot na 100 zlr. i 18 zlr. D. 14. maja b. r. pewien chłopiec doniósł c. k. dyrekcyi policyi, że terminator krawiecki Jossel Kandel dał mu banknot stureńskowy do zmieniania i za to darował mu 50 zł., z których 43 zł. złożył w ręce władzy. Zrewidowano rzeczy Kandla i znaleziono w sienniku 45 zł., które jak się pokazało, tylko z tej kradzieży pochodzić musiały, przeto sprawca został aresztowany. Jossel Kandel ze Lwowa, izraelita, dopiero 16 lat liczący już 5 razy karany za kradzież, i znany jako bardzo niebezpieczny złodziej kieszonkowy stawiony przed c. k. sądem krajowym d. 23. b. m. pomimo wszelkich przeciw niemu świadczących dowodów zapierał się czynu z tą spokojnością umysłu, która dowodzi, że odbył dobrą szkołę. Sąd uznał go winnym i skazał na 2 lata ciężkiego więzienia, co jak się zdaje nic sprawiło na nim wielkiego wrażenia. Poszkodowana odzyskała 88 zł.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Lwów, 27. listopada. Na naszym dzisiejszym targu były następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów: mec pszenicy (83 ℔) 2 zł. 69 c.; żyta (80 ℔) 1 zł. 45 c.; jęczmienia (70 ℔) 1 zł. 36 c.; owsa (44 ℔) 1 zł. 18 c.; hreczki 1 zł. 59 c.; grochu 1 zł. 65 c., kartofli 45 c.; cetnar siana 1 zł. 41 c., okłotów 77 c.; sąg drzewa bukowego 11 zł., sosnowego 8 zł. 30 c.

Przemyśl, 20. listopada. W pierwszej połowie bież. mies. były na targach w obwodzie tutejszym następujące ceny przeciętne zboża i innych artykułów:

	Miejsce targu:											
	Przemyśl		Jarosław		Jaworów		Mościska		Sąd. Wisz.		Niżankowice	
	zr	cen.	zr	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	2	66	3	48	2	50	2	50	3	30	2	50
„ żyta . . .	1	65	1	62	1	59	1	40	1	40	1	50
„ jęczmienia .	1	45	1	25	1	25	1	30	1	20	1	25
„ owsa . . .	1	12	1	21	1	20	1	15	.	97	1	10
„ hreczki . .	1	50	2	25	1	40	.	.	1	30		.
„ kukurudzy .	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ ziemniaków .	.	57	.	50	.	40	.	40	.	40	.	.
Cetnar siana . . .	1	65	1	60	1	20	1	35	1	25	1	40
„ wełny	.	.	90	.	.	.	.	.	.	.	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	35	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	7	.	8	.	8	.	8		6	70	7	60
„ „ miękkiego	5	.	6	50	5	50	5	50	4	70	6	20
Funt mięsa wołowego	.	14	.	13	.	10	.	10	.	8	.	10
Mas okowity . . .	.	65	.	85	.	80	.	40	.	60		95

Ostatnia poczta.

Frankfurt, 26. listopada. Przyszłe posiedzenie sejmu związkowego odłożono do soboty. Wydział do sprawy Holsztyńskiej zaproponuje zapewne, aby aż do rozstrzygnienia rzeczy, żaden z obudwu kandydatów nie miał głosu za Holsztyn i Lauenburg.

Berlin, 26. listopada. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych, frakcya konserwatywna postawiła wniosek następujący: W teraźniejszej sytuacyi następstwa tronu w księstwach Holsztyn, Lauenburg i Szleswiku, izba oświadcza gotowość udzielenia rządowi wszelkich środków potrzebnych do zabezpieczenia praw związku niemieckiego.

Wnioskodawcami byli: *Heydt*, *Wagner* i *Blankenburg*.

Monachów, 26. listopada. Minister stanu *Schrenk* w odpowiedzi na wczorajsze uchwały zgromadzenia ludu oświadczył: Stanowisko rządu kr. bawarskiego w sprawie szlezwicko-holsztyńskiej jest niezmiennie to samo, jakiego trzymał się dawniej, i jakie w r. 1859 było przez ministeryum przedstawione izbie deputowanych.

Drezno, 26. listopada. Izba deputowanych przyjęła jednogłośnie wniosek izby wyższej względem Szlezwik-Holsztynu: zamiast *dziedzictwo prawowite* położono: *dziedzictwo prawowite linii pobocznej.*

Darmsztad, 26. listopada. Na dzisiejszem posiedzeniu izby deputowanych przyjęto jednogłośnie wniosek Metza: pan Dalwigk ma być natychmiast wezwany przez prezydenta izby, polecić,

jeżeli potrzeba, drogą telegraficzną posłowi na sejm związkowy, aby na posiedzeniach sejmu głosował za sekwestracyą Księstw nadelbiańskich, uznaniem Księcia Augustenburgskiego, i użyciem wszelkich środków, które według tego okaża się potrzebne.

Londyn, 26. listopada. Dzisiejszy *Times* donosi: Wczoraj wieczorem wysłano do Paryża bezwarunkowe jednak umotywowane i grzeczne odrzucenie propozycyi kongresu. Główne mocarstwa pójdą niewątpliwie za przykładem Anglii.

Nowy-Jork, 14. listopada. *Richmond examiner* donosi: Unioniści posuwają się ku półwyspowi York; skoncentrowali znaczne siły na drodze do Wiliamsbourg, 40 mil na wschód od Richmond.

Warszawa, 25. listopada. *Dzien. Powsz.* donosi w części urzędowej: Uwolniony w 1858 r. z Ołonieckiego pułku piechoty Jego król. Wysokości Księcia Karola Bawarskiego, w stopniu podporucznika, a potem archiwista w biórze naczelnika powiatu Łowickiego, Eugeniusz Dobrowolski, z odbytego nad nim polowego sądu wojennego i według własnego zeznania, okazał się winnym tego, że porzuciwszy w lutym r. b. samowolnie miejsce służby, wstąpił naprzód do bandy Langiewicza, a po jej rozprószeniu do bandy Zejfryda, potem sam uformował oddzielną bandę ze 150 ludzi, w tej liczbie 60 konnych, i przyjął nad nią przewództwo, kiedy zaś i ta banda w maju została rozbita, przyłączył swą kawaleryę do innej bandy Skowrońskiego, usiłował uciec za granicę za fałszywym paszportem, lecz został ujęty przez kozaków, przyczem znaleziono przy nim różne podżegające pisma.

Polowy sąd wojenny skazał Dobrowolskiego za wymienione przestępstwa na zasadzie art. 174 i 175 I. Ks. wojenno-karnej ustawy i art. 20 i 283 XV. T. zbioru praw karnych, po pozbawieniu stopni, medalu na pamiątkę wojny 1853 — 1856 r. i wszystkich praw stanu, na karę śmierci przez rozstrzelanie.

Kara ta będzie wykonana pojutrze dnia 15. (27.) listopada o godzinie 10. rano w fosie warszawskiej alexandrowskiej cytadeli.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 27. listopada.

Hotel George: PP.: Ożarowski Kon., z Lackiego. — Wolański Ernest, z Czarnokoniec.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 27. listopada.

PP.: Masłowski W., do Dąbrowic. — Pierzchała Ig., do Uszkowic. — Zawadzki Mik. — Treter C., do Laszek. — Szumlański M., do Tytyforycz.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 27. listopada 1863.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	‴ 333.33	+ 2.7	88.0	wschodni sł.	pochmurno
2. god. po poł.	333.70	+ 2.2	79.0	półn. wschd. "	"
10. god. wiecz.	333.76	+ 0.8	80.3	wschodni "	pogoda

T E A T R.

Dziś teatr niemiecki: „**Die Ballnacht**", wielka opera romantyczna w 5 aktach, p. Scriebe z muzyką Aubera. Na dochód reżysera opery pana Ludwika Hurst.

Kurs lwowski.

Dnia 27. listopada.

		gotówką zł.	gotówką c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	67	5	75
Dukat cesarski	" "	5	70½	5	78½
Półimperyał zł. rosyjski	" "	9	75	9	92
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	85	1	87½
Talar pruski	" "	1	79½	1	82
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	—	—		—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	72	95	73	70
" " " m. k. za 100 zł.	bez kuponów	76	75	77	50
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	71	13	71	75
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	80	70	81	45
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	196	75	197	75

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 27. listopada.

	złr.	kr.
5% Metaliki	74	40
5% pożyczka narodowa	81	15
Losy z 1860 roku	91	70
Akcye banku wiedeńskiego	787	—
" " kredytowego	178	10
Londyn, 10 funtów szterlingów	120	50
Dukat pojedyńczy	5	78
Srebro	120	75

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 25. listopada.

1. Dług publiczny. (Za 100 zł.)

A. Państwa.	pien.	towar.
W austr. wal. po 5%	69.40	69.60
" " bez kuponów zwrotny po 5%	96.75	97.—
Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5%	81 30	81 50
od kwiet. do paźd. po 5%	81.20	81.30
Z r. 1851 ser. B. po 5%	—.—	—.—
Metaliki po 5%	74.70	74.90
Metaliki z proc. od maja do listopada po 5%	74.90	75.20
dtto. po 4½%	65.25	65.75
dtto. " 4%	58.—	58.50
dtto. " 3%	43.75	44.25
dtto. " 2½%	37.50	39.—
dtto. " 1%	14.75	14.65
Przez. do wyl. z r. 1839 całe losy	152.—	152.50
Przez. do wyl. z r. 1839 piąta część losów	149.—	150 —
Przez. do wyl. z r. 1854	91.75	92.—
Przez. do wyl. z r. 1860 po 500zł.	92 10	92.30
Przez. do wyl. z r. 1860 po 100 zł.	92.40	92 60
Renty Como po 42 lir. aust.	17.50	18.—
Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5%	70.50	70.75
" " 4½%	64.75	65.25
" " 4%	57.50	58.—
" " 3½%	50.50	51.—
Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju " 3%	—.—	—.—
" " 2½%	59.—	60.—
" " 2¼%	52.—	53.—
" " 2%	47.—	48.—
" " 1¾%	41.—	42.—
dtto. z procent. za granicą " 5%	71.50	72.—
" " 4½%	67.25	67.75
" " 4%	60.—	60.50
B. Krajów koronnych. Obligacye indemn. po 5% za 100 zł.:		
Niższej Austryi	87.25	87.75
Wyż. Aust. i Salcb.	84.75	85.25
Czech	91.—	—.—
Morawii	91.—	—.—
Szląska	88.50	89.—
Styryi	87.25	87.50
Tyrolu	91.—	—.—
Kar., Krainy i Wyb.	87.—	89.—
Węgier	75.—	75.75
Obl. ind. po 5proc. za 100 zł.: Banatu Tem.	73.—	74.—
Kroacyi i Slawonii	74.—	75.—
Galicyi	70.75	71.50
Siedmiogrodu	71.75	72.50
Bukowina	70.50	71.—
Z klauzulą wylos. w r. 1867	72.50	73 —
Lomb. wen. poż. z r. 1859	92.—	93.—
Dług Tyrolu po 5%	—.—	—.—
" 4%	58.50	59.—
" 3½%	—.—	—.—
Dług Salcburga " 3%	58.50	59.—
" 2½%	—.—	—.—
Dług Krainy " 2%	29.—	30.—
" 1¾%	—.—	—.—

2. Stan oblig. domestykaln.

	pien.	towar.
Po 3% za 100 zł.	27.—	—.—
" 2½% " 100 "	22.50	—.—
" 2¼% " 100 "	20.25	—.—
" 2% " 100 "	18.—	—.—
" 1¾% " 100 "	15.50	—.—

3. Akcye.

(Za sztukę.)

	pien.	towar.
Banku narodowego	788.—	790.—
Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a.	179.20	179 40
Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł.	644.—	646.—
Półn. kol. po 1000 zł. m. k.	1670.—	1672.—
Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr.	187.—	187 50
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. mon. konw.	136.—	135 50
Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k.	128.75	129 —
Kolei Cisy po 200zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty	147.—	—.—
Połud. kolei państ., lomb. wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%)	253.—	254.—
Kol. Kar. Lud. po 200zł. mon. konw.	196.50	197 —
Kol. Preszb. Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k.	—.—	40.—
dtto II. emis. po 200zł. m. k.	80.—	85.—
Kolej Bustehradzka po 500 zł. m. k.	685.—	695.—
Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł m. k.	230.—	232.—
Kol. Bern. Ross. z pierwszeństwem po 200 zł. mon. konw.	195.—	200.—
Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a.	130.—	135.—
Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k.	422.—	423.—
Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k.	227.—	229.—
Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k.	—.—	394.—
Tow. młyna par. w Wied. po 500zł. w. a.	395.—	398.—
Powsz. austr. Tow. gaz. po 200 zł. w. a.	264.—	268.—
Uprzywil. czeska kolej zachodnia po 200 zł. w. a.	155.—	156.—

4. Listy zastawne.

(za 100 zł.)

	pien.	towar.
Banku narod. w m. k. 6let. z r. 1857 po 5%	—.—	—.—
10let. " 1857 po 5%	102.25	102.75
przeznaczone do los. po 5%	88.75	89.—
Banku narod. w w. a. na 12 m. 5%	—.—	—.—
przezn. do losowania po 5%	84.30	84.50
Gal. Tow. kred. w w. a. po 4%	73.25	73 50

5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

	pien.	towar.
Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k.	97.50	98.—
detto detto w sreb. upr. za 100 zł. w. a.	91.50	92.50
Emis. z r. 1862 za 100 zł. wal. aust.	87.—	87.25
Tow. austr. kol. państwa po 500 fr.	121.50	122.50
Kol. Lomb. wen. po 500 fr.	123.—	124.—
Kol. półn. po 100 zł. m. k.	90.—	90.25
Kol. półn. po 100 zł. w. a.	86.—	86.50
Kol. Glogn. po 100 zł. m. k.	79.50	80.—
Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k.	95.—	95.50
Lloyda za 100 zł.	88.50	89.50
Uprzyw. czeska kol. zach. po 300 zł. w. a. (w srebrze) za 100 zł.	95.75	96.25
Połud. półn. kolej kom. po 5% za 100 zł.	77.50	78.—
Kolej gal. Karola Ludwika po 300 zł. w. a. (w srebrze) po 5% za 100 zł.	99.25	99.75

6. Losy.

(za sztukę.)

	pien.	towar.
Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a.	136.80	137.—
Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k.	88.—	99.—
Poż. Trye. po 100 zł. m. k.	112.—	114.—
" " po 50 zł. m. k.	51.—	51.50
Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a.	33.25	33.75
Esterhazego po 40 zł. m. k.	94.—	95.—
Salma " 40 " "	35.—	35.50
Palfiego " 40 " "	33.—	33.25
Clarego " 40 " "	36.—	36.50
St. Genois " 40 " "	33.25	33.75
Windischgrätza 20 zł. "	21 25	21.75
Waldsteina 20 "	20.—	20.50
Keglevicha 10 "	15.—	15.25

Weksle.

(Na 3 miesiące.)

	pien.	towar.
Amsterdam za 100 zł. hol.	103.—	103.—
Augsburg za 100 zł. w. p. n.	103.—	103.25
Berlin za 100 tal.	—.—	—.—
Wrocław za 100 tal.	—.—	—.—
Frankfurt za 100 zł. w. p.-n.	103.25	103.50
Genua za 100 lir. piem.	—.—	—.—
Hamburg za 100 M. B.	90.90	91.—
Lipsk za 100 tal.	—.—	—.—
Liwurna za 100 lir. tosk.	—.—	—.—
Londyn za 10 ft. szt.	121.—	121.15
Lugdun za 100 fr.	—.—	—.—
Medyolan za 100 lir. wł.	—.—	—.—
Marsylia za 100 fr.	—.—	—.—
Paryż za 100 fr.	47.70	47.80
Praga za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Tryest za 100 zł. w. a.	—.—	—.—
Wenecya za 100 zł. w. a.	—.—	—.—

(31 dni po ukazaniu.)

	pien.	towar.
Bukareszt za 100 piast. wol.	17.25	—.—
Konstantynopol za 100 piast. tur.		—.—

Kurs złota.

	pien.	towar.
Dukaty ces. men.	5.82	5.83
dtto. pełnej wagi	5.82	5.83
Korona	16.50	16.60
20frankówka	9.72	9.74
Rosyjski imperyał	10.08	10.12
Talar związkowy	1.83½	1.84½
Srebro	122.—	122.50
Kurs korony w c. k. kasach	13zł.	50c.

Odpowiedzialny Redaktor **Adolf Rudyński.**

Z c. k. galic. drukarni rządowej.